

UZASADNIENIE

Zmiana zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4462 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1763) zmienionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1303 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 480) wynika z potrzeby dostosowania zapisów ww. aktów prawa miejscowego do obowiązujących przepisów. Konieczność zmiany została przedstawiona w uwagach Ministra Środowiska zawartych w piśmie, znak: DP-074-89/10700/14/JJ, z dnia 19.03.2015 r. i wskazujących poniższe uchybienia w załączniku nr 5 przedmiotowego zarządzenia:

1. Działanie nr 2 (redukcja drapieżników) – „...w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie, powtórzono regulacje dotyczące zwierząt łownych, rozciągając je do tego na gatunek niebędący gatunkiem łownym” – zmieniono podmioty odpowiedzialne za wykonanie działania na regionalne dyrekcje ochrony środowiska, doprecyzowano zapis odnoszący się do wrony siwej jako gatunku chronionego (dodanie konieczności uzyskania odpowiednich zezwoleń umożliwiających odstrzał), a także uszczegółowiono zapisy dotyczące poziomu redukcji.
2. Działanie nr 3 (zmniejszenie ryzyka kolizji ptaków z liniami elektroenergetycznymi) - „... w sposób nieprawidłowy określono podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie” – zmieniono podmioty odpowiedzialne za wykonanie działania na regionalne dyrekcje ochrony środowiska.
3. Działanie nr 7 (ograniczenie płoszenia w sezonie lęgowym) – „W planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 nie powinno się zamieszczać zakazów określonego działania..., takie działanie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej.” – zapisy zostały zmodyfikowane w taki sposób, aby nie wprowadzały zakazów wjazdu, ale jedynie informowały o zakazach wynikających z ochrony gatunkowej zwierząt. Uszczegółowiono treść działania wskazując jednoznacznie, że dotyczy ono dróg na terenach prywatnych i będzie wykonywane na podstawie porozumienia z właścicielami lub zarządcami terenu. Zmieniono również podmioty odpowiedzialne za wykonanie działania na regionalne dyrekcje ochrony środowiska.
4. Działanie nr 13 (kontrola ograniczenia dostępu ludzi) – „... uprawnienia i obowiązki funkcjonariuszy Policji zostały określone przede wszystkim w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji ... Natomiast ustanowione w planie zadań ochronnych obowiązki wykraczają poza ww. kompetencje” - zmieniono podmioty odpowiedzialne za wykonanie działania na regionalne dyrekcje ochrony środowiska.

5. Działania nr 25 i 26 – „...*Główny Inspektor Ochrony Środowiska nie może być wskazywany jako podmiot odpowiedzialny za prowadzenie określonych kontroli na obszarze Natura 2000*” - zmieniono podmioty odpowiedzialne za wykonanie działania na regionalne dyrekcje ochrony środowiska.

Uwzględniono również pozostałe uwagi dotyczące wskazania podstawy prawnej ustanowienia planu zadań ochronnych oraz określania miejsca ogłoszenia aktu. Uwagi odnośnie literalnego wpisania wymogów dotyczących działań obligatoryjnych straciły aktualność, gdyż ww. zapisy zostały zmodyfikowane zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 1303 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 480).

Z uwagi na wejście w życie działania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zmodyfikowano zapisy działania nr 6 dotyczącego utrzymania siedlisk derkacza – wprowadzone zmiany pozwalają na realizację pakietu dedykowanego ochronie tego gatunku przed zakończeniem inwentaryzacji siedlisk.

Mając na względzie czytelność zapisów zdecydowano o wprowadzeniu jednolitego tekstu załącznika nr 5, dotyczącego działań ochronnych (m.in. działanie nr 6a przeniesiono do grupy działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy pod nr 31). Część zadań nie będących faktycznie działaniami ochrony czynnej przeniesiono na koniec tabeli, co spowodowało zmiany w numeracji części działań.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (pismo z dnia 7 sierpnia 2015 r., znak DZP-WP.6320.23.2015.ŁR) zapisy „RDOŚ w porozumieniu z...” zamieniono na „RDOŚ we współpracy z...”.

Zgodnie z art. 28 ust. 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936 oraz z 2016 r. poz. 422), w przypadku dokonywania zmiany planu zadań ochronnych, sporządzający projekt dokumentu winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Szczegółowy tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.). Zgodnie z § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, tryb sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru

Natura 2000 obejmuje m. in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

W ramach zmian w obowiązującym planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zapewnił wszystkim zainteresowanym możliwość udziału w procesie wprowadzania zmian do przedmiotowego planu zadań ochronnych.

Etap I udziału społeczeństwa obejmował:

- 1) podanie, obwieszczeniem z dnia 12 maja 2015 r., znak WPN-II.6320.16.2015.JS, do publicznej wiadomości informacji o zamiarze i o przystąpieniu do zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014;
- 2) ogłoszenie ww. informacji w sposób zwyczajowo przyjęty poprzez wywieszenie obwieszczenia: w siedzibie organów właściwych w sprawie, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Wydział Spraw Terenowych I w Ciechanowie i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz opublikowanie jej w prasie o zasięgu ogólnopolskim - „Nasz Dziennik” wydanie z dnia 12 maja 2015 r.

O zamiarze i o przystąpieniu do zmiany planu zadań ochronnych poinformowano wszystkie urzędy miast i gmin leżących w granicach obszaru Natura 2000, z prośbą o przekazanie informacji mieszkańcom, w tym miejscowym sołtysom, w sposób zwyczajowo przyjęty.

Na tym etapie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski dotyczące zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014.

Etap II udziału społeczeństwa polegał na organizacji w dniu 26 maja 2015 r. spotkania warsztatowego w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Pułtusk, w którym uczestniczyli przedstawiciele: Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Starostwa Powiatowego w Pułtusk, Nadleśnictwa Pułtusk, Urzędu Gminy Rząśnik, Urzędu Gminy Szelków, Urzędu Gminy Piątница oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. O spotkaniu poinformowano wszystkie urzędy miast i gmin leżących w granicach obszaru Natura 2000, z prośbą o przekazanie informacji mieszkańcom, w tym miejscowym sołtysom, w sposób zwyczajowo przyjęty.

Na tym etapie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski dotyczące zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014.

Etap III udziału społeczeństwa obejmował:

1) podanie, obwieszczeniem z dnia 05 sierpnia 2015 r., znak WPN-II.6320.37.2015.JS, do publicznej wiadomości informacji o wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4462 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1763) zmienionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4462 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1763), ogłoszenie ww. informacji w sposób zwyczajowo przyjęty poprzez wywieszenie obwieszczenia: w siedzibie organów właściwych w sprawie, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku i na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz opublikowanie jej w prasie o zasięgu ogólnopolskim „Nasz Dziennik” wydanie z dnia 05 sierpnia 2015 r.;

2) zamieszczenie informacji, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w publicznie dostępnych wykazach;

3) wyłożenie projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku;

4) W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa uwagi i propozycje zmian wniósł Klub Przyrodników pismem z dnia 24 sierpnia 2015 r. (znak: 836/2015). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagę „*Wrona siwa jest gatunkiem chronionym. Jej ewentualnego odstrzału nie można przypisywać dzierżawcom obwodów łowieckich, ponieważ taka ewentualna redukcja nie jest gospodarką łowiecką. Nie można również przesądzać aktem prawa miejscowego, że w przypadku konieczności takiej redukcji populacji, RDOS zawrze umowę na jej wykonanie akurat z podmiotem będącym dzierżawcą obwodu łowieckiego. Niezależnie od powyższego, uważamy że działanie takie nie jest uzasadnione merytorycznie. Drapieżnictwo wron jest istniejącym zawsze czynnikiem naturalnym, który nie powinien stanowić krytycznego zagrożenia dla innych gatunków ptaków, uzasadniającego odstrzały gatunku chronionego. Rażący jest także zamiar bardzo wysokiego procentu redukcji (80%) i jej wykonywanie na niektórych terenach przez cały rok, włącznie z sezonem lęgowym. Wątpliwe jest, czy zezwolenie na odstępstwo od zakazów obowiązujących dla gatunku chronionego mogłoby w ogóle być wydane na takich warunkach. Wnosimy o ograniczenie ewentualnej redukcji drapieżników do inwazyjnych gatunków obcych - jenota, norki i szopa. Nawiasem mówiąc, śrutowa amunicja*

bezołowiowa jest dostępna w handlu i z wyłączeniem na obszarze Natura 2000 możliwości stosowania śrutu ołowiowego nie należy czekać na „zwiększenie dostępności amunicji bezołowiowej” – uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Wyniki badań naukowych (Chylarecki P., Matyjasiak P., Gmitrzuk K., Kominek E. Ogrodowczyk P. 2006. Breeding success of waders in the Bug and Narew valleys, E Poland. Wader Study Group Bulletin 111: 24-25) wskazują, że ptaki siewkowe w dolinie Narwi i Bugu mają krytycznie niski sukces lęgowy, co jest związane z silną presją ssaków drapieżnych (przede wszystkim lisa) i w mniejszym stopniu także drapieżnictwem wrony. Dlatego ograniczenie liczebności tych gatunków uznano za nieodzowne działanie służące osiągnięciu celów ochrony przede wszystkim ptaków siewkowych. Istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że redukcja tylko obcych gatunków inwazyjnych nie pozwoli na odbudowę liczebności ptaków siewkowych i kaczek. Warto również zauważyć, że bardzo wysoka liczebność lisa w Polsce nie jest zjawiskiem naturalnym, lecz pochodną wyeliminowania wściekliczny wskutek masowego stosowania szczepionek w ostatniej dekadzie. Liczebność wrony będzie monitorowana, co pozwoli na ewentualne ograniczenie odstrzałów w przypadku ryzyka nadmiernej eksploatacji lokalnych populacji. Zapis odnoszący się do wykonania redukcji przez dzierżawców obwodów łowieckich wynika z faktu, że w praktyce tylko te podmioty są zdolne do realizowania tego działania w terenie w tak dużej skali, m.in. z uwagi na znajomość terenu. Zapisy odnoszące się do stosowania amunicji bezołowiowej były konsultowane ze środowiskiem łowieckim. Wymuszenie stosowania jedynie amunicji bezołowiowej mogłoby doprowadzić do niepodejmowania odstrzałów przez myśliwych i w konsekwencji dalszego wzrostu presji drapieżniczej.

- uwagę „Działania fakultatywne w stosunku do gruntów rolnych powinny być skonkretyzowane poprzez podanie w treści PZO konkretnego opisu sposobu gospodarowania, jaki ma być stosowany. Niezgodne z techniką prawodawczą i delegacją ustawową jest zamieszczanie zamiast takiego opisu odesłania do „wymogów pakietu rolnośrodowiskowego w aktualnym PRO W”. Wymogi te mogą być przecież różne, zmieniają się w toku obowiązywania PZO w związku z opracowaniem kolejnego PROW, a ich treść nie będzie zależna od RDOŚ lecz od Ministra Rolnictwa. Niekoniecznie wszystkie gatunki wskazane w PZO będą w ogóle przedmiotem wsparcia w PROW. Nie jest przecież oczywiste, że ustalone w PROW wymogi pakietu będą rzeczywiście zgodne z potrzebami ekologicznymi odpowiednich gatunków. Różne sposoby gospodarowania mogą w różnym stopniu sprzyjać poszczególnym przedmiotom ochrony, tj. właściwy ich stan w obszarze nie zależy od tego, czy rolnicy otrzymują płatności w ramach „pakietu ornitologicznego PROW”, ale zależy od tego, czy rolnicy stosują sprzyjające poszczególnym gatunkom sposoby gospodarowania. Zgodnie z delegacją ustawową, to Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ma w PZO określić służące ochronie poszczególnych gatunków sposoby gospodarowania lub ich modyfikacje, a nie może delegować tego na Ministra Rolnictwa opracowującego PROW. Odesłanie w treści PZO do „wymogów aktualnego

PROW" jest sprzeczne z zasadami prawodawstwa, bowiem oznaczałoby nieuprawnione delegowanie na inny organ (Ministra Rolnictwa) określenia rzeczywistej treści normy prawnej ustanowionej w PZO, do czego wyłączną delegację ma RDOŚ" uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Zapisy aktualnie obowiązującego programu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach PROW należy uznać za korzystne w kontekście zachowania populacji ptaków, będących przedmiotami ochrony w OSO Dolina Dolnej Narwi i ich siedlisk, dlatego nie ma potrzeby wskazywania bardziej szczegółowych zapisów. W przypadku zastosowania warunków brzegowych każda ich zmiana w pakietach rolnośrodowiskowych mogłaby uniemożliwić sfinansowanie działań w ramach PROW, co w praktyce mogłoby spowodować brak realizacji działania. Jednocześnie z uwagi na fakt opublikowania w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015, poz. 415) szczegółowych wytycznych opisujących wymogi nowych pakietów zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego dodano w treści Załącznika nr 5 (pkt. 4 i 5) nr wariantu (4.8) ukierunkowanego na ochronę ptaków siewkowych występujących w przedmiotowym obszarze oraz dostosowano do nich termin rozpoczęcia wypasu (pkt. 5) oraz koszenia (pkt. 6).

- uwagę „*Nie jest zrozumiałe, dlaczego tablice informujące o zakazach wynikających z ochrony gatunkowej ptaków (zakaz płoszenia) miałyby być ustawiane tylko przy drogach na terenach prywatnych, jak również dlaczego zakłada się, że ograniczą one penetrację ludzką ale z wyjątkiem miejscowych rolników, zarządców gruntów oraz służb państwowych. Przepisy ochrony gatunkowej dotyczą w równym stopniu gruntów prywatnych jak i innych, jak również obowiązują wszystkie podmioty, w tym także rolników, zarządców gruntów i służby państwowe. Z proponowanego brzmienia zapisu można wyciągnąć wniosek, że zdaniem RDOŚ rolnicy, zarządcy gruntów i służby państwowe będą ignorować informację o obowiązujących zakazach, podczas gdy inne osoby i podmioty pod jej wpływem zaniechają wejścia i wjazdu na teren. Wątpliwe jest, czy takie nałożenie jest słuszne*” uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Celem przedmiotowego działania jest ograniczenie penetracji ludzkiej, a nie jej wyeliminowanie. Nie można ograniczać normalnej aktywności rolników, gdyż tereny te powinny być nadal zagospodarowane jako pastwiska, co zapewni obecność odpowiednich siedlisk dla ptaków. Jedną z przyczyn zaniku przedmiotów ochrony na tych terenach było zwiększenie presji ludzkiej, wywołane niekontrolowaną penetracją terenu przez wędkarzy i ludzi wypoczywających nad rzeką. Zapis dotyczący terenów prywatnych wynika z faktu, że działanie dotyczy pastwisk będących własnością wspólnot wiejskich lub przez nie dzierzawionych. Ponieważ

zgodnie z interpretacją Ministra Środowiska nie jest możliwe ustanowienie zakazów wstępu postawienie tablic informacyjnych jest obecnie jedynym sposobem realizacji tego działania.

- uwagę „*Opracowanie planu gospodarowania wodą, jeśli już nie zostało zrealizowane w ramach prac nad PZO, jest bardzo pilne i powinno zostać rozpoczęte w pierwszym, a zakończone nie później niż w trzecim roku obowiązywania PZO. Należy koniecznie wskazać termin zakończenia opracowywania takiego planu i jego wdrożenia, a nie termin rozpoczęcia prac nad nim. Działaniem powinno być opracowanie i wdrożenie takiego planu, a nie tylko jego opracowanie*” uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska plan zadań ochronnych to projekt najpilniejszych zadań na rzecz ochrony obszaru. Opracowanie planu gospodarowania wodą nie jest działaniem priorytetowym w warunkach doliny rzecznej o podłożu przede wszystkim mineralnym, zwłaszcza w sytuacji gdy na pierwszy plan wysuwają się inne rodzaje zagrożeń (np. zanik siedlisk, drapieżnictwo). Plan ten dotyczy relatywnie niewielkich obszarów, na których można poprawić warunki siedliskowe dla ptaków, co jednakże nie jest działaniem kluczowym dla stanu przedmiotów ochrony. Z uwagi na trudności z pozyskaniem źródeł finansowania nie jest możliwe wcześniejsze rozpoczęcie realizacji działania. Określanie z wyprzedzeniem terminu wdrożenia planu bez wiedzy na temat jego zapisów nie jest możliwe.

- uwagę „*Co do planu zrównoważonego udostępnienia koryta Narwi dla potrzeb żeglarstwa, a także zrównoważonego udostępnienia terenów doliny Narwi na potrzeby rekreacji i wypoczynku, działaniem powinno być nie tylko jego opracowanie, ale także wdrożenie. Należy koniecznie wskazać termin zakończenia opracowywania takiego planu i jego wdrożenia, a nie termin rozpoczęcia prac nad nim*” uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska plan zadań ochronnych to projekt najpilniejszych zadań na rzecz ochrony obszaru. Opracowanie planu zrównoważonego udostępnienia koryta Narwi dla potrzeb żeglarstwa nie jest działaniem priorytetowym, gdyż zagrożenia wynikające z działalności żeglarskiej są zidentyfikowane jako potencjalne. W przypadku planu udostępnienia terenów doliny Narwi na potrzeby rekreacji i wypoczynku w warunkach doliny rzecznej nie jest możliwe wcześniejsze rozpoczęcie realizacji działania z uwagi na trudności z pozyskaniem źródeł finansowania. Określanie z wyprzedzeniem terminu wdrożenia planów bez wiedzy na temat ich zapisów i postanowień nie jest możliwe.

- uwagę „*Monitoring powinien objąć ważne dla ptaków elementy ich siedliska, czyli:*

a) uwodnienie siedlisk, np. poprzez rejestracje poziomów wody w wybranych punktach siedlisk derkacza, rycyka i krwawodzioba, ewentualnie monitorowanie (np. lotnicze) zasięgu i długotrwałości zasobów wiosennych; b) natężenie żeglarstwa, rekreacji i wypoczynku na Narwi i w jej dolinie, w tym

liczbę, rozmieszczenie przestrzenne i zmiany w czasie liczby ludzi korzystających z tych form rekreacji” uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska plan zadań ochronnych to projekt najpilniejszych zadań na rzecz ochrony obszaru. Proponowane działania nie są priorytetowe, a przy tym zwiększają i tak znaczne już koszty realizacji założeń planu zadań ochronnych. Odnośnie żeglarstwa oraz rekreacji w dolinie Narwi realizowany będzie plan zrównoważonego udostępnienia obszaru dla tego typu aktywności, który na podstawie szczegółowych analiz może wskazać potrzebę monitorowania natężenia i rozmieszczenia tych działań.

- uwagę „Oprócz zaproponowanych zmian, istnieje potrzeba poprawienia zapisów w załączniku określającym wskazania do zmian w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego. "Załącznik ten nie powinien ograniczać się do wskazywania, że „istnieje potrzeba zmian...”, ale powinien konkretnie wskazywać, na czym taka zmiana miałaby polegać, tj. w szczególności wskazywać na jakich terenach należy zrezygnować z istniejących planów wprowadzania zabudowy lotniskowej, a dla jakich terenów należy wprowadzić w studiach uwarunkowań informację o szczególnym znaczeniu terenu dla ptaków i związanym z tym braku możliwości przekształcania użytkowania terenu” uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Nowelizacja zarządzenia dotyczy jedynie załącznika nr 5 opisującego działania ochronne, w związku z czym zmiany w innych załącznikach, do których nie zgłaszano uwag podczas poprzednich procedur udziału społeczeństwa nie są procedowane.

- uwagę „Oprócz zaproponowanych zmian, należy uzupełnić plan o środki ochronne zapobiegające zidentyfikowany, a ważnym zagrożeniom, jak:

a) Wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew w strefie przyrodnej (zapobieganie np. poprzez modyfikację gospodarki leśnej, gospodarki zadrzewieniami, utrzymywania wód i urządzeń wodnych, w sposób zapewniający pozostawianie starych drzew);

b) Wykonywanie lotów (między innymi balonów, motolotni) nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgówkami ptaków wodno-błotnych (zapobieganie przez wykluczenie takich lotów w odpowiednich strefach);

c) Polowania (należy zapobiegać przez wskazanie kluczowych miejsc i stref traktowanych jako ostoje ptaków, w których nie prowadzi się polowań całorocznie bądź w sezonach kluczujących dla ptaków)”

uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Wskazane zagrożenia zidentyfikowano jako potencjalne, natomiast zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska plan zadań ochronnych to projekt najpilniejszych zadań na rzecz ochrony obszaru. Należy zauważyć, że w okresie polowań na ptaki wodno-błotne w przedmiotowym obszarze nie występują znaczące koncentracje gatunków

stanowiących przedmioty ochrony. Jednocześnie zgodnie z pismem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 10 marca 2014 r. (znak: DZP-WP.050.1.2014.ŁR) *„nie można wprowadzać zakazów dotyczących jakichś rodzajów działań bądź inwestycji. O ewentualnym możliwym negatywnym oddziaływaniu może przesądzić wyłącznie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko”*. Odnośnie ograniczenia wycinki drzew wypowiedział się Minister Środowiska w opinii wyrażonej w piśmie z dnia 27 lutego 2015 r. (znak: DP-074-66/749/14/JJ): *„należy wskazać, że procedura dotycząca usunięcia drzew i krzewów została uregulowana w ustawie z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody (...). W związku z powyższym za niewłaściwe należy uznać wprowadzenie dodatkowych ograniczeń, niż te wynikające wprost z ww. ustawy”*.

- uwagę *„W tym obszarze Natura 2000 ze zgromadzonych materiałów wynika, że podstawowe znaczenie dla jego ochrony będą miały modyfikacje (w tym ograniczenia lub zaniechania) sposobów gospodarowania, ograniczenia rekreacji, polowania itp., oraz określone ograniczenia zagospodarowania przestrzennego. Jeśli więc dokument planistyczny organizujący ochronę obszaru Natura 2000 ma przyczynić się do skutecznej ochrony obszarów Natura 2000, w tym prowadzić do wypełnienia zobowiązań wynikających z art 6.2 dyrektywy siedliskowej (zapobieganie niszczeniu i pogarszaniu stanu siedlisk przyrodniczych oraz znaczącemu zakłócaniu funkcjonowania gatunków będących przedmiotami ochrony) i z art 6.1 tej dyrektywy (podjęcie środków ochronnych odpowiadających wymaganiom ekologicznym występujących w obszarze Natura 2000 gatunków i siedlisk przyrodniczych), to musi on umożliwiać nie tylko podejmowanie typowych „działań” ochrony czynnej, ale także podejmowanie środków ochronnych polegających na modyfikowaniu, a niekiedy ograniczaniu pewnych aktywności, w tym sposobów gospodarowania, sposobów utrzymywania wód, swobody zagospodarowania przestrzennego, rekreacji, w tym powszechnego korzystania z wód. Znane jest nam stanowisko Ministra Środowiska, że plan zadań ochronnych nie ma delegacji do wprowadzania takich modyfikacji i ograniczeń. Plan zadań ochronnych dla rozważanego obszaru, ani w wersji pierwotnej, ani tym bardziej w wersji proponowanej, nie wprowadza takich ograniczeń skutecznie, uciekając od tego przez wskazywanie tylko „opracowywania programów...”, „konieczności weryfikacji studiów i planów”, ale w żaden sposób nie zapewniając wdrożenia takich programów ani rzeczywistego dokonania potrzebnych zmian w studiach i planach zagospodarowania przestrzennego. W związku z powyższym, w naszej opinii plan zadań ochronnych jest niewystarczającym instrumentem do ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000. Wnosimy więc o wskazanie w planie zadań ochronnych, potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura. Plan ochrony obszaru Natura 2000 niewątpliwie ma delegację ustawową do określenia warunków uzyskania właściwego stanu przedmiotów ochrony, które mogą w szczególności odnosić się do różnych form gospodarki oraz do zagospodarowania przestrzennego”* uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. W trakcie realizacji planu zadań ochronnych nie została stwierdzona potrzeba sporządzenia planu ochrony. Również

przeprowadzona nowelizacja wynikająca z potrzeby dostosowania zapisów ww. aktu prawa miejscowego do wymogów pakietów rolnośrodowiskowych, realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz aktualna nowelizacja wynikająca z pokontrolnych uwag Ministra Środowiska nie niosą za sobą przesłanek do wskazania w Zarządzeniu konieczności sporządzenia planu ochrony.

Pozostałe zmiany treści Załącznika nr 5 wynikają z konieczności dostosowania do zasad techniki legislacyjnej.

Jednocześnie zaznacza się, że w przypadku nie wprowadzenia zmian wskazanych w pokontrolnym piśmie Ministra Środowiska plan zadań ochronnych może zostać uchylony w całości.

Wpływ ustalonej planem zadań ochronnych regulacji na sektor finansów i sposób jego finansowania zostaje przedstawiony w sporządzonej do projektu planu zadań ochronnych Ocenie Skutków Regulacji (OSR). Ocena Skutków Regulacji jest częścią uzasadnienia, które w odróżnieniu od projektu zarządzenia, nie podlega publikacji i procedurze udziału społeczeństwa.

Projekt zmian planu zadań ochronnych został zaopiniowany w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) przez Wojewodę Mazowieckiego (pismo z dn. 7 grudnia 2015 r., znak LEX-III.0521.2.17.2015) oraz Wojewodę Podlaskiego (pismo z dn. 8 grudnia 2015 r., znak NK-I.0521.147.2015.MGM).

Odnosnie ww. pisma Wojewody Mazowieckiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagę „*dokonując nowelizacji aktu normatywnego należy w § 1 wskazać pełną metrykę promulgacyjną aktu – w tym przypadku publikację w Dziennikach Urzędowych Województwa Mazowieckiego i Podlaskiego aktu pierwotnego wraz ze wszystkimi zmianami*” należy uznać za uzasadnioną. Dokonano odpowiednich poprawek, uwzględniono również propozycje zapisów legislacyjnych naniesione bezpośrednio na tekst projektu, dotyczące umieszczenia załącznika nr 5 w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Odnosnie ww. pisma Wojewody Podlaskiego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagę „podstawa prawna projektu zarządzenia nie zawiera, stosownie do § 121 ust. 3 w zw. z § 158 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100 poz. 908), zwanego dalej „ ZTP”, przytoczenia oznaczenia dziennika urzędowego, w którym ogłoszono tekst jednolity ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i 1936) i jego zmiany ogłoszone do dnia wydania zarządzenia” należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „w § 1 dotychczasowe zmiany przedmiotowego zarządzenia wykazuje się przez oznaczenie dziennika urzędowego, w którym zostały ogłoszone (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 4462 oraz z 2015 r. poz. 1303 i Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1763 oraz z 2015 r. poz. 480)” należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „w § 1 w przypadku jednej (i jedynej) zmiany nie ujmuje się jej w punkt; po oznaczeniu dziennika urzędowego przepisowi zmieniającemu, stosownie do § 85 ust. 4 w zw. z w § 143 ZTP, nadaje się brzmienie: „załącznik nr 5 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia” należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „zmianę należy oznaczyć: Załącznik Nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. **Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wrażliwości**” należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „w przedmiocie ochrony lp.4-6 działania obligatoryjne powinny być prowadzone podobnie jak fakultatywne na podstawie stosownych porozumień lub na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości” uznaje się za pozbawioną uzasadnienia i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Dotychczasowy zapis jest zgodny z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

- uwagę „w przedmiocie ochrony lp. 6 w kolumnie „obszar wdrażania” dzielenie wyrazu przy przenoszeniu do następnego wiersza powinno być zgodne z zasadami ortografii w języku polskim” należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „w przedmiocie ochrony lp. 12, 13, 15, 18 i 28 w kolumnie „obszar wdrażania” oznaczenie miejscowości powinno być jednolite i zgodne z ich urzędową nazwą (Str. Sielc/Stary Sielc; Nw. Wieś)”

należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „w przedmiocie ochrony lp. 16 i 20 w kolumnie „działania ochronne” początek zdania powinien być zgodny z zasadami ortografii w języku polskim” należy uznać za uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich poprawek w tekście projektu.

- uwagę „z uzasadnienia nie wynika, że producenci rolni byli informowani o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014” należy uznać za częściowo uzasadnioną, w związku z czym dokonano odpowiednich uzupełnień w tekście projektu poprzez dodanie zapisów świadczących o przesłaniu odpowiednich informacji do urzędów gmin oraz prośby o rozpropagowanie tej informacji wśród sołtysów.

Projekt zmian planu zadań ochronnych został uzgodniony przez:

- Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 i 1960) – pismo z dnia 5 lutego 2016 r., znak: LEX-III.0521.2.4.2016.

- Wojewodę Podlaskiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 i 1960) – pismo z dnia 18 lutego 2016 r., znak: NK-I.0521.10.2016.MGM.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest dostosowanie zapisów ww. aktu prawa miejscowego wynika z potrzeby dostosowania zapisów ww. aktów prawa miejscowego do przepisów zgodnych z polityką Rady Ministrów oraz poprawa czytelności zapisów ww. dokumentów poprzez wprowadzenie jednolitego tekstu załącznika nr 5, dotyczącego działań ochronnych.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Białymstoku;
- 3) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 4) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 i 1960) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim oraz Wojewodą Podlaskim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), w postępowaniu, którego przedmiotem jest zmiana aktu prawa miejscowego;

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej.
Zarządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.